ЛЬВІВ, ЧЕРВЕНЬ 1932

КАТАЛЬОҐ ВИСТАВКИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ҐРАФІКИ

WYSTAWA WSPÓŁCZESNEJ GRAFIKI UKRAIŃSKIEJ

EXSPOSITION DE L'ART GRAPHIQUE UKRAINIEN CONTEMPORAIN

AUSSTELLUNG DER ZEITGENÖSSISCHEN UKRAINISCHEN GRAFIK

АСОЦІЯЦІЯ
НЕЗАЛЕЖНИХ
УКРАЇНСЬКИХ
МИСТЦІВ

ВИСТАВКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ҐРАФІКИ

КАТАЛЬОҐ

ВИДАННЯ
А. Н. У. М.
ЛЬВІВ
1932

УПОРЯДКОВАННЯ
і РЕДАКЦІЯ
ПАВЛА КОВЖУНА

Асоціяція Незалежних Українських Мистців, улаштовуючи свою другу Виставку, тим разом Сучасної Української Ґрафіки, виконує одно із чергових завдань своєї мистецької діяльности. А. Н. У. М. хоче дати широкому українському загалові нагоду оглянути творчість одної нашої мистецької ділянки яко мога в повній картині й показати, що сучасна українська ґрафіка досягла високого мистецького рівня, що виконала свою ролю бездоганно й що заокруглила напрямну свого розвитку своєрідним стилем і однодушно на всіх українських землях.

Орґанізаційно Асоціяція перевела виставку так, як дозволили їй обставини та її засоби, не жаліючи ні труду ні коштів і приклала всіх зусиль, щоби вона бодай нагадувала зразки вистав великих мистецьких осередків.

Зазначуючи, що експонати доводилося збірати Асоціяції з великою витратою енерґії та часу — дякуємо на цьому місці нашим Товаришам Мистцям за прислані твори та розложені між себе кошти виставки, як і всім тим Особам, що допомогли до реалізації її, а в першу чергу Головному Виділові Наукового Товариства ім. Шевченка, Музеєві та Бібліотеці Наук. Т-ва ім. Шевченка, Союзові Українських Накладень і Книгарень та Видавництвам.

АСОЦІЯЦІЯ НЕЗАЛЕЖНИХ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ.

ОРИҐІНАЛЬНА ҐРАФІКА

Експонати відділу „Ориґінальної ґрафіки“ нашої Виставки дають глядачеві нагоду бачити в цілости розвоєву лінію цієї ділянки українського мистецтва.

Має українська ґрафіка в минулому богату традицію, але розвій і продовження тієї лінії навязався з минулим в останнє пятьнадцятиліття. Сьогодня у нашім ґрафічнім мистецтві ми розріжнюємо два виразні розвоєві етапи. Перший — етап початків відшукування та вивчення великої старої ґрафічної спадщини, традиції, що знайшов свого вершка в потужньому мистецтві Нарбута; другий — етап шукань розвоєвих можливостей цієї ділянки українського мистецтва, його актуалізація з погляду на завдання нашої доби й екскурсії в здобутки сучасного світового мистецтва, щоб опанувати техніку й вислів сучасного мистецького Заходу, для прикладення їх у себе та піднесення нашої мистецької ґрафічної культури взагалі. Сьогодня ми стоїмо перед доконаним фактом великого зросту, як чисельного, так і якостевого, української ґрафіки. На всіх українських землях, в першу чергу розуміється на Україні і в Галичині, можемо прослідити цей зріст, а парижська ґрупа, як представництво українських мистців у центрі мистецького життя Европи, підсилює своїми працями і досягненнями усі українські землі, а в першій мірі Галичину. Ориґінальна українська ґрафіка, що представлена на оцій виставці, багата ріжноманітністю. На ній ми даємо глядачеві змогу прослідити всі роди української ґрафіки, від проектів до цинкотипу, через лінорит, дереворіз, дереворит і літоґрафію до мідяних плит в ріжній технічній обрібці, як мідерит, суха голка, акватінта, офорт та монотипії включно.

Полишаючи оцінку мистецьких досягнень українських мистців ґрафіки самому глядачеві, ми дозволимо собі підкреслити одно многозначуче явище, а саме, що всю українську ґрафіку ядерно характеризує стилева формальна однодушність,а це означає: що українська ґрафіка має свій властивий національний характер та що вона тимсамим вкладає нові цінности в загальну скарбницю світового мистецтва.

АНДРІЄНКО-НЕЧИТАЙЛО МИХАЙЛО — ПАРИЖ.

1. Три українські дівчини. Ґваш. **2—3.** Театральні костюми. Ґваш і наліпки. **4—5.** Театральні декорації. Ґваш. **6.** Театральна декорація з антеною. Ґваш і наліпки. **7.** Клясична декорація. Ґваш. **8.** Конструкція. Туш і сепія. **9.** Клясична декорація. Ґваш.

БУТОВИЧ МИКОЛА — БЕРЛІН.

10. „Мрійник". Ґваш. **11—16.** „Приповідки про жінок". Акварела і туш. **17.** Кожумяка. **18.** Ілюстрація. **19.** Танок. **20—25.** „Івасик Телесик". **26—28.** Окладинки. **29—31.** Ілюстрації до Гоголя. Дереворити. **32—34.** Старий Париж. Перо. **35—36.** Звірі. **37.** „Паризький кльошар". **38—40.** Рисунки. **41.** Берлін. **41—42.** Марки. **43.** Заставка. **44—47.** Форзаци. **48—60.** Казка „Вовк та лисичка". **61—73.** Казка „Івасик Телесик". **74—99.** Дитячий співаник „Коза".

ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ МАКСИМ — ЛЄНІНҐРАД.

100. Ґваш. **101—105.** Композиції. Туш.

ГЛУЩЕНКО МИКОЛА — ПАРИЖ.

106—118. Ілюстрації до „Мертвих душ" М. Гоголя. Туш.

ГРИЩЕНКО ОЛЕКСА — ПАРИЖ.

119—126. Ілюстрації з книги „Два роки в Констянтинополі".

ГЛАДКИЙ СЕРГІЙ — ПАРИЖ.

127—144. Композиції. З альбому „Точка бачення".

ҐЕЦ ЛЕВ — СЯНІК.

145. Автопортрет. Мідерит. **146.** Мадонна. Мід. **147.** Маляр. Суха голка. **148—154.** Дереворити. **155.** Танечниця на линві. Літоґрафія. **156.** По балю. Літоґр.

ЗУБАР МИХАЙЛО — ХАРКІВ.

157—158. Дереворити. **159.** Літоґрафія.

ІВАНЕЦЬ ІВАН — ЛЬВІВ.

160—165. Ілюстрації. Туш. **166.** Дереворит. **167.** Заставка.

КОВЖУН ПАВЛО — ЛЬВІВ.

168—178. Окладинки. **179—189.** Ініціяли I .серія. Туш. **190—200.** Ініціяли II. серія. Туш. **201—204.** Ілюстрації. **205—210.** Видавничі марки. **211—213.** Заставки. **214.** Марка друкарні. **215—216.** Печатки.

КУЛЬЧИЦЬКА ОЛЕНА — ПЕРЕМИШЛЬ.

217—221. Ілюстрації. Акварель і туш. **222.** Ілюстрації до казки. **223.** Ґрафіка. **224—230.** Ілюстрації до „Лиса Микити". **231—233.** Дереворити.

КОСТЕНКО ІГОР — ХАРКІВ.

234—235. Окладинка. **236—240.** Композиції. **241.** Ґваш.

КРИЖАНІВСЬКИЙ ВАСИЛЬ.

242. Композиція. Ґваш. **243.** Окладинка.

МУЗИКА ЯРОСЛАВА — ЛЬВІВ.

244—245. Звірята. Дереворити. **246—247.** Звірята. Лінорити. **248.** Голова. Лінорит. **249.** Мати. Олівець. **250—251.** Цирк. Акварeля.

ОБАЛЬ ПЕТРО — ҐНЄВ.

252—262. Дереворити. **263—265.** Кольорові дереворити.

ОСІНЬЧУК МИХАЙЛО — ЛЬВІВ.

266—269. Дереворити. **270.** Окладинка. **271—281.** Ілюстрації.

ПАДАЛКА ІВАН — ХАРКІВ.

282. Дереворит.

РУБІСОВА ОЛЕНА — ПАРИЖ.

283. Портрет. Дереворит. **284.** Шпиці в Шамоні. **285.** Ілюстрація.

ЗАРИЦЬКА СОФІЯ — ПАРИЖ.

286—296. Монотипії.

ОМЕЛЬЧЕНКО ПЕТРО — ПАРИЖ.

297. Дереворит. **298—304.** Монотипії. **305—310.** Літоґрафії. **311.** Декоративна композиція (олій).

Барелєф **Юрія Нарбута** роботи різьбаря **Андрія Коверка.**

НАРБУТ
І ЕКСПЕДИЦІЯ ЗАГОТОВКИ
ДЕРЖ. ПАПЕРІВ УКРАЇНИ

ЖОВТІ ЧИСЛА.

Революція на Україні, на самім своїм початку поставила тогочасним українським мистцям велике завдання: протягом якнайкоротшого часу виготовити для уряду проєкти українських грошей, поштових марок, бандероль, гербу, банкових і вексельних листів, гральних карт — взагалі всіх цінних і документарних паперів, без яких не може обійтися ніяка держава. Тоді виявилося, що на виготовлення цих мистецьких речей потрібні цілі кадри мистців-ґрафіків, без яких не можна подумати про зреалізування цього завдання і яких ніхто заступити не всилі.

Назверх — Україна таких мистецьких сил не мала. Тодішнє українське орґанізоване життя не вміщувало в свої рамки мистців ґрафіки; вони, хоч як їх мало було, працювали у мистецьких центрах Росії. Мистецька ґрафічна молодь або училася, або була на війні.

Несподіваний поворот на Україну Ю. Нарбута справу змінив дуже корисно; одна першорядна мистецька сила зуміла дати максимум мистецької енерґії і помислів, щоби задовольнити пекучі ґрафічні потреби, ще й ідеольоґічно виведені.

Перший український грошовий знак, перша українська поштова марка належить перу і пензлю Ю. Нарбута. Одначе вимоги переростали спроможність перевантаженого тоді працею Ю. Нарбута, якому помагав у першу чергу ще один великий ерудит українського мистецтва — властивий творець української ґрафіки, Василь Кричевський, автор українського герба, та Іван Мозалевський, молодий і відомий тоді ґрафік, учасник українських мистецьких виставок. Цій трійці мистців тодішньої української ґрафіки довелося бути мистецьким серцем так званої „Експедиції заготовки державних паперів України". Юрій Нарбут та Василь Кричевський були головні проєктодавці, а Іван Мозалевський завідуючим мистецьким відділом Експедиції. Йому, як завідуючому тим відділом, довелося замовляти чи розписувати конкурси на проєкти ріжнородних вартісних паперів з обсягу діяльности Експедиції.

Мистців-ґрафіків шукали тоді наомацьки, майже безнадійно, на слабім мистецькім терені Києва — так само й друкарських робітників високої кваліфікації. І тих і других майже не було. Тепер, на віддалі 15 років ми бачимо й стверджуємо, що мистецький відділ Експедиції зробив чимало, щоби вийти з накладеного на неї трудного, майже непосильного завдання; а все-ж знайшлися ще й проєктодавці мистці й виконавці: ґравери, фотохеміґрафи, літоґрафи, друкарі й т. д.

Найтяжче було Експедиції працювати на ідеольоґічно мистецькім полі. Не маючи ніякої новішої мистецької ґрафічної традиції, проєктодавці мистці напружували свої творчі сили і знання в напрямку стилевого українського оформлення замовлень. Вони, самозрозуміло, почали шукати формальних українських мистецьких елєментів в минулому нашої ґрафіки. Таким джерелом для одних, на чолі з Нарбутом, була доба барока нашого мистецтва. При чім, Нарбут барокові елєменти оформлював у дусі наскрізь сучасного мистецького розуміння, як і Середа, а інші, як Золотов чи Румянцев, брали барокові елєменти безпосередньо, переносячи і прикладаючи їх до потреб замовлення, нераз уводячи ще інші стилі. М. Бойчук і С. Наліпинська пішли в шуканню оформлення своїх проєктів ще далі, до візантійської доби мистецтва на наших землях, а В. Кричевський, та по части І. Мозалевський, основували свої проєкти на елєментах народньої мистецької творчости. А. Богомазов увів у своїх проєктах переважно модерний стиль того часу, підсилений декоративними народніми мотивами, а ґравер Приходько, як спеціяліст високої кваліфікації, але не мистець, давав просто на просто ідеально чисто виконані, головокружно деталізовані безстилеві проєкти з присмаком типових російських державних паперів.

Подаючи широким колам українського громадянства цей прецікавий історичний відділ Заготовки Державних Паперів України — ми не характеризуємо його самозрозумілу неоцінену історичну вартість, а натомість, як мистецька орґанізація, підкреслюємо його мистецький і ґрафічний зміст, як джерело і колиску української ґрафіки.*)

---

*) Проєкти Експедиції Заготовки Державних Паперів України, привіз П. Ковжун на доручення покійного П. Холодного в лютім 1928 року до Музею Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, куди вони передані, як депозит. Знаходилися ці речі в м. Тарнові, в архіві тієї-ж Експедиції. У місці сховку їх, зимою 1926 р., тріснула водопроводна рура й вода звогчила пакети з усіма рисунками й проєктами, але, на щастя, не заподіяла більших шкід. У Львові ці речі відчищено й знято з них гриб так, що дальше знищення їм не загрожує.

НАРБУТ ЮРІЙ.

Поштові марки: **1.** 10 шагів, **2.** 30 шагів. **3.** 50 шагів. **4.** 40 шагів.

Марки, папери, асиґновки: **5.** Марка на продаж тютюну 10 гривень. **6.** Марка на користь поштальона на 30 шагів. **7.** Актовий папір на 3 гривні. **8.** Асіґновка і талон М-ва Фінансів на 3 гр.

Гроші: **9.** 1 гривня або 50 шагів. **10.** 200 гривень. **11.** 250 гривень. **12.** 250 карбованців.

Детайлі до грошей: **13.** 10 гривень. **14.** 10 гривень. **15.** 100 карбованців. **16.** 200 карбованців і печатка УНР. **17.** 200 гривень. **18.** Без ціни. **19.** 200 гривень. **20.** Детайлі до 200 гривень.

Карти до гри: **21.** Опаковка до талії карт. **22—24.** Сорочки до карт. **25—28.** Тузи вина, жиру дзвінки й чирви. **29—32.** Королі вина, жиру, дзвінки й чирви. **33—36.** Вишники вина, жиру, дзвінки й чирви. **37—40.** Нижники вина, жиру, дзвінки й чирви. **41—44.** Плянші (фото) підготовок до друку. **45.** Герб. Фото.

БОЙЧУК МИХАЙЛО.

46. Театральна марка на 2 гривні. **47.** Грошевий знак на 40 карбованців. **48.** 8 мотивів сіткового орнаменту в репродукції. **49.** Проєкт знаку 40 карбованців. **50.** Рисунок знаку 40 карбованців.

БОГОМАЗІВ А.

51. Грошевий знак на 3 карб. І. стор. **52.** Грошевий знак на 3 карб. II. стор. **53.** Грошевий знак на 5 карб. **54.** Грошевий знак на 50 карб. І. стор. **55.** Грошевий знак на 50 карб. II. стор. **56.** Грошевий знак на 500 карб. **57—61.** Картони олівцевих рисунків грошевих знаків.

ЗОЛОТОВ Т.

62. Гербова марка на 10 шагів. **63.** Поштова марка на 20 шагів. **64.** Поштова марка на 3 гривні. **65.** Поштова марка на 4 гривні. **66.** Поштова марка на 10 гривень. **67.** Грошевий знак на 1000 карб. **68.** Векслевий папір на 5000 карб. **69—70.** 5 картонів олівцевих і перцевих нарисів грошевих знаків.

ЗІТТЕН (ВИТТЕН?).

71. Грошевий знак на 3 карб. І стор. **72.** Грошевий знак на 3 карб. II. стор.

КРАСОВСЬКИЙ А.

73. Поштова марка на 20 шагів. **74.** Поштова марка на 40 шагів. **75.** Поштова марка на 10 гривень. **76.** Гер-

бова марка на 10 шагів. **77.** Тальон для остатку на 10 шагів. **78.** Судова оплата на 1 карб. **79.** Добродійна марка на 3 гривні 20 шагів. **80.** Поштова марка на 50 шагів. **81.** Гербовий папір. **82.** Гербовий папір на 1 гр. 50 шагів. **83.** Векслевий папір на 5000 карбов. **84.** Грошевий знак на 5 карб. I. стор. **85.** Грошевий знак на 5 карб. II. стор. **86.** Грошевий знак на 25 карб. **87.** Грошевий знак на 3 гривні. **88.** Проєкт білєту на 50 карб. **89—90.** Олівцеві й акварельні ескізи до грошевих знаків. 10 картонів.
Карти до гри: **91—94.** Сорочка до карт. **95—96.** Опаковка до карт. **97—108.** Карти до гри I. серія. **109—120.** Карти до гри II. серія. **121—136.** Карти до гри III. серія.

КАСПЕРОВИЧ.

137. Судова пошлина (податок) на 25 шагів. **138.** 2 мотиви паперу під друк.

МОЗАЛЕВСЬКИЙ ІВАН.

139. Консульська марка на 25 шагів. **140.** Консульська марка на 3 карбованці. **141.** Тальон на 2 карбованці. **142.** Поштова марка на 2 карбованці. **143.** Грошевий білєт на 5 карбованців. **144.** Актовий папір. **145—188.** Проєкти (туш) бандероль на тютюн, махорку, табаку, циґари, циґарки, ґільзи (тутки), сірники, карти і папірці. **189—201.** Рисунки олівцем до того самого.

МОШАЛОВ МИХАЙЛО.

202. Охоронне свідоцтво. **203.** Бандероля на цигари.

НАЛІПИНСЬКА-БОНЧУК С.

204. Судова пошлина на 50 шагів. **205.** Судова пошлина на 3 гривні. **206.** Знак державної Скарбниці на 25 карб. I стор. **207.** Знак державної Скарбниці на 25 карб. II. стор. **208—212.** Сорочки під друки грошей і паперів.

ОБОЗНЕНКО ЛЕОНІД.

213. Поштова марка на 20 гривень.

ОВСЯННИКІВ Л.

214. Поштова марка на 50 шагів. **215.** Судова марка на 1 карб. і детайлі. **216.** Канцелярська оплата на 40 шагів і 2 детайлі.

ПРИХОДЬКО А.

217. Гербова марка на 50 шагів. **218.** Судова оплата на 2 гривні. **219.** Канцелярська оплата на 40 шагів.

220. Грошевий знак на 3 карб. I. стор. **221.** Грошевий знак на 3 карб. II. стор. **222.** Грошевий знак на 25 карб. **223.** Грошевий знак на 25 карб.

РОМАНОВСЬКИЙ БОРИС.

224. Гербова марка 20 шагів. **225.** Судова оплата 3 карбованці. **226.** Грошевий знак на 20 гривень I. ст. **227.** Сорочка. **228.** Сорочка. **229.** Грошевий знак на 20 гривень II. стор. **230.** Векслевий папір на 10 карб. **231.** 5 детайлів.

РОЗОВ Л.

232. Поштова марка на 30 шагів. **233.** Поштова марка на 50 шагів. **234.** Гербова марка 3 карб.

РУМЯНЦЕВ І.

235. Консульська марка 20 шагів. **236.** Консульська марка 50 шагів. **237.** Поштова марка на 2 гривні. **238.** Поштова марка на 3 карбованці. **239.** Гербова марка 2 гривні. **240.** Гербова марка 1 карбованець.

САЛЬНІКОВ М.

Поштові марки: **241.** На 10 шагів. **242.** На 20 шагів. **243.** На 30 шагів. **244.** На 50 шагів. **245.** Гербова марка на 1 гр. **246.** Грошевий знак на 3 гривні I. сторона. **247.** Грошевий знак на 3 гривні II. стор.

СЕРЕДА АНТІН.

Поштові марки: **248.** На 10 шагів. **249.** На 20 шагів.

НЕВІДОМІ АВТОРИ.

250. Банкнот 50 шагів, лицева сторона. **251.** Банкнот 50 шагів, оборотна сторона. **252.** Банкнот 10 гривень. **253.** Консульська марка 20 шагів. **254.** Поштова марка 15 шагів. **255.** Поштова марка 80 шагів. **256.** Поштова марка 2 гривні. **257.** Поштова марка 2 гривні. **258.** Проєкт (марки?) 50 шагів. **259.** Проєкт (марки?) 2 гривні. **260.** Банкнот 50 шагів. **261.** Консульська марка 50 шагів. **262.** Консульська марка 5 карбованців. **263.** Проєкт (марки?) 2 шаги. **264.** Проєкт (марки?) 4 шаги. **265.** Проєкт (марки?) 4 шаги. **266.** Проєкт (марки?) 5 шагів. **267.** Шкіц рамки „1". **268.** Піддрук до марки на продаж тютюну. **269.** Шкіц 50 шагів. **270.** Шкіц 10 шагів, талон для корешка. **271.** Шкіц напису до грошей. **272.** Шкіц піддруку. **273.** Детайль грошевого знаку. **274.** 10 шагів і детайль. **275.** Піддрук і детайль гербової марки. **276.** Детайль „Памятник Б. Хмельницькому". **277.** Шкіц вартісного паперу. **278.** Судова пошлина 5 гривень (Бойчук?). **279.** Судова пошлина

75 шагів (Бойчук?). **280.** Векслевий папір. **281.** 2 проєкти сховних листів (Приходько?). **282.** 27 карт до гри. **283.** 13 карт до гри. **284.** 50 гривень I. сторона. **285.** 50 гривень II. сторона. **286.** 1000 карбованців I-а сторона (Золотов?). **287.** 1000 карбованців II. сторона (Золотов?). **288.** 50 карбованців (Красовський?). **289.** 5 карбованців I. сторона (Богомазов?). **290.** 5 карбованців II. сторона (Богомазов?). **291.** 10 карбованців. **292.** 5 карбованців I сторона. **293.** 5 карбованців II. сторона. **294.** 10 карбованців. **295.** 20 гривень. **296.** 2 гривні.

ФОТОПЛЯНШІ.

БАРАНІВ М.

297. 1 пляншa карт до гри.

ЖДАХА М.

298. 1 пляншa карт до гри.

ЗАЙОНЧКОВСЬКА М.

299—300. 2 плянші карт до гри.

КРЕМІНСЬКИЙ.

301—302. 2 плянші карт до гри.

КРАСОВСЬКИЙ М.

303—310. 7 плянш карт до гри.

ПАВЛОВИЧ М.

311. 1 пляншa карт до гри.

ПЛЯНШІ.

312—327. Плянші друкованих грошей, марок і проєктів вартісних паперів.

КНИГА
ОКЛАДИНКА, ОЗДОБА,
ІЛЮСТРАЦІЯ

СИНІ ЧИСЛА.

АЛЕКСІЇВ МИКОЛА — ХАРКІВ.

1—15. Окладинки. **16—23.** Ілюстрації.

АГНІТ — КИЇВ.

24—25. Ілюстрації.

АРНДТ — КИЇВ.

26. Окладинка. **27.** Ілюстрація.

БІЛОПІЛЬСКИЙ Б. — КИЇВ.

28—35. Окладинки. **36.** Ілюстрація.

БУТОВИЧ МИКОЛА — БЕРЛІН.

37—42. Окладинки. **43—45.** Ілюстрації.

БОЛОТОВ К.

46—47. Окладинки.

БЛАНК М. — ХАРКІВ.

48—52. Окладинки.

ВЕРБИЦЬКИЙ Л. — КИЇВ.

53—54. Окладинки.

ВЛИЗЬКА ОЛ. — КИЇВ.

55—56. Окладинки.

ГАМБУРГЕР Л. — КИЇВ.

57—58. Ілюстрації.

ГЛУЩЕНКО МИХАЙЛО — ХАРКІВ.

59. Окладинка. **60—63.** Ілюстрації.

ГЕРАСИМІВ В. — КИЇВ.

64—65. Окладинки.

ГЛУХІВ М.

66. Окладинка. **67.** Ілюстрація.

ГОРДИНСЬКИЙ СВЯТОСЛАВ — ЛЬВІВ.

68—74. Окладинки. **75—82.** Ілюстрації. **83—86.** Заставки. **87—89.** Опаковки.

ДАЙЦ Й. — ОДЕСА.

90—95. Окладинки. **96—97.** Ілюстрації.

ДЕЙНЕКА П. — КИЇВ.

92—95. Окладинки.

ДІН Г. — КИЇВ.

96—103. Ілюстрації.

ЄНІНА В. — ОДЕСА.

104. Окладинка.

ЄРМОЛЕНКО М. — КИЇВ.

105—111. Ілюстрації.

ЄРМІЛОВ ВАСИЛЬ — ХАРКІВ.

112—114. Окладинки.

ЖАЛКО-ТИТАРЕНКО П. — КИЇВ.

115—118. Окладинки. **119.** Ілюстрація.

ЖУРАВИЦЬКИЙ Д.

120—121. Окладинки.

КАСІЯН ВАСИЛЬ — ХАРКІВ.

122—124. Окладинки. **125—126.** Ілюстрації.

КАГАНЕР — ХАРКІВ.

127. Окладинка.

КЕША — ХАРКІВ.

128. Окладинка.

КАПЛАН Л. — КИЇВ.

129—144. Окладинки. **145.** Ілюстрації.

КІРНАРСЬКИЙ МАРКО — ЛЄНІНГРАД.

146—147. Окладинки.

КОВЖУН ПАВЛО — ЛЬВІВ.

148—168. Окладинки. **169—172.** Ілюстрації. **173—175.** Заставки. **176—178.** Марки.

КОЗЛОВСЬКИЙ В. — КИЇВ.

179—182. Ілюстрації.

КОРОТКОВ А. — ХАРКІВ.

183. Окладинка.

КОТЛЯРЕВСЬКА М. — ХАРКІВ.

184—185. Окладинки.

КРИЧЕВСЬКИЙ ВАСИЛЬ — КИЇВ.

187—204. Окладинки.

КРИВІНСЬКА Л. — КИЇВ.

205—209. Окладинки.

КРЮКОВ БОРИС — КИЇВ.

209—223. Окладинки. **224—234.** Ілюстрації.

КУЛЬБАБА М. — ОДЕСА.

235. Окладинка.

ЛЄДЕ Я. — КИЇВ.

236. Окладинка.

ЛОЗОВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДЕР.

237—244. Окладинки.

ЛІСОВСЬКИЙ РОБЕРТ — ПРАГА.

245—251. Окладинки. **252—253.** Марки.

ЛЬГОТАК Л.

254. Окладинка.

МАРТИНЮК П. — ХАРКІВ.

255. Окладинка.

МАРЕНКОВ О. — ХАРКІВ.

256—267. Окладинки.

МОСКАЛЕВА Т. — КИЇВ.

268. Окладинка. **269—271.** Ілюстрації.

МОЗАЛЕВСЬКИЙ ІВАН — ПАРИЖ.

272—273. Окладинки. **274—276.** Заставки. **277.** Марка. **278.** Печатка.

МЕЙ Е.

279—291. Окладинки.

НАРБУТ ЮРІЙ.

292—299. Окладинки. **300—303.** Ілюстрації. **304—308.** Заставки. **309—310.** Марки. **311—316.** Ініціяли. (Абетка).

НЕРУБЕНКО В. — ОДЕСА.

317. Окладинка.

ПЕРЕШКОЛЬНИК Л. — КИЇВ.

318. Окладинка.

ПАДАЛКА ІВАН — ХАРКІВ.

319—320. Окладинки. **321.** Ілюстрація.

ПЕТРИЦЬКИЙ АНАТОЛЬ — ХАРКІВ.

322—324. Окладинки. **334—350.** Костюми.

ПУСТОВІЙТ Г.

351—363. Окладинки.

ПЛЕЩИНСЬКИЙ Л.

364—371. Окладинки.

ПОЖАРСЬКИЙ М.

372. Окладинка.

ПРОСКУРЯКОВ І.

373. Окладинка.

РАЧІВ ЄВГЕН — КИЇВ.

374—376. Окладинки. **377—385.** Ілюстрації.

РОЗАНОВА — КИЇВ.

386. Окладинка.

РУБАН О. — КИЇВ.

388—390. Окладинки.

САХНОВСЬКА ОЛЕНА — КИЇВ.

391—396. Ілюстрації.

СЕДЛЯР ВАСИЛЬ — КИЇВ.

397—403. Ілюстрації.

СЕМЕНЕНКО М.

404. Окладинка.

СЕРЕДА АНТІН — КИЇВ.

405—406. Окладинки.

СУДОМОРА ОХРІМ — ХАРКІВ.

407—409. Окладинки. **410—415.** Ілюстрації.

СУПОНІН П.

416. Окладинка.

СОБОЛЬ Н. — ХАРКІВ.

417—421. Окладинки.

СІЧИНСЬКИЙ ВОЛОДИМИР — ПРАГА.

421—425. Окладинки. **426—427.** Марки.

СТРАХОВ А. — ХАРКІВ.

426—444. Окладинки. **445—446.** Ілюстрації. **447—449.** Заставки.

СТЕЦЕНКО В. — КИЇВ.

450. Окладинка.

САМОКИША МИКОЛА — ХАРКІВ.

451—452. Окладинки.

СВІТЛИЧНИЙ В. — ХАРКІВ.

453. Окладинка.

ТІТОВ Б. — ХАРКІВ.

454. Окладинка.

ХУДЯК К. — ХАРКІВ.

455. Окладинка.

ХИЖИНСЬКИЙ ЛЕОНІД — ХАРКІВ

456—459. Окладинки.

ХОЛОДНИЙ ПЕТРО — ВАРШАВА.

460—462. Окладинки. **463—473.** Ілюстрації.

ХОТІНОК І. — ХАРКІВ.

474—467. Окладинки. **468—470.** Ілюстрації.

ФЕДЮК МИКОЛА — ВИННИКИ.

471. Окладинка.

ЦАПОК Г. — ХАРКІВ.

472—476. Окладинки.

ЦИМБАЛ ВАСИЛЬ — БУЕНОС-АЙРЕС.

477—478. Окладинки. **479—480.** Ілюстрації.

ШКУРДОДА — ХАРКІВ.

491. Окладинка.

ШАПОВАЛОВ В. — КИЇВ.

492. Окладинка.

ШАВИКІН Д.

493—500. Окладинки.

ЯСІН — ХАРКІВ.

501. Окладинка.

ФРІДКІН Б. — ХАРКІВ.

502—509. Окладинки.

ФОТОМОНТАЖІ.

510—523. Окладинки.

НЕВІДОМІ АВТОРИ — КИЇВ-ХАРКІВ-ОДЕСА.

524—625. Окладинки.

ЛЕВИЦЬКИЙ ЯРОСЛАВ — ЛЬВІВ.

626. Окладинка до нот.

ЛИСТІВКИ.

627. Волокидин. **628.** Васильєв. **629.** Довгаль. **630.** Іванів. **631.** Козік. **632.** Крюков. **633.** Кокель. **634.** Мізін. **635.** Петрицький. **636.** Прохоров. **637.** Пальмов. **638.** Седляр. **639.** Сиротенко. **640.** Сімонов. **641.** Таран. **642.** Тимощук. **643.** Трохименко. **644.** Шовкуненко. **645.** Фраєрман.

ЕКСЛІБРІС

ЧЕРВОНІ ЧИСЛА.

Український книжковий знак, екслібріс — це одна із спеціяльних галузей ґрафіки. В добу розвитку української ґрафіки — розвинувся й екслібріс, який уже давніше мав свою традицію в екслібрісах 16—18 вв. І хоча ще у передвоєнні роки доривочно траплялися цікаві речі, всеж властивий розвиток цієї ділянки ґрафіки припадає на останній десяток літ, коли це зростаюча продукція українських книжок давала нагоду комплєтувати бібліотеки й викликувала в приватного власника бажання надати цим книжкам своє пятно — екслібріс. Мистець, якому доручувано цей знак зробити, старався завше знайти щось, що характеризувалоб його власника та його спеціяльність. Від простих орнаментально-оздобних знаків, в яких герб грав немалу ролю, розвинувся далі екслібріс у всіх можливих напрямках, як і взагалі ріжноманітними є ділянки зацікавлення людини. Але український екслібріс має свою власну й індивідуальну форму, з виразними національними рисами, які проявляються і в формальному трактуванню і в сюжеті. Це ріжнить його дуже сильно від цієї ділянки мистецтва інших народів, які несуть ще на собі баляст академічного реалізму й сецесії, які на щастя не дуже нас заторкнули. Через те український екслібріс вийшов відразу на інтернаціональну арену із свіжим і незманірованим обличчям та відразу окреслив своє місце. Сьогодня ця ділянка ґрафіки, що засвідчує високу культуру й зрозуміння для мистецтва наших бібліофілів, може похвалитися за короткий час майже двома сотнями мистецьких (інших не беремо під увагу) книжкових знаків, з яких більшу частину ми маємо оце змогу показати на Виставці, як історію сучасного українського екслібрісу, від початків, що їх виконав Нарбут, аж до останніх речей наших сучасних мистців.

АНДРІЄНКО - НЕЧИТАЙЛО МИХАЙЛО — ПАРИЖ.

1. Бунцельман М. **2.** Джувартжоу Х.

БУТОВИЧ МИКОЛА — БЕРЛІН.

3. Довбуш І. **4.** Довбуш І. **5.** Ковжун П. **6.** Ковжун О. **7.** Ковжун Л. **8.** Чижович О. **9.** Чижович С. **10.** Чижович С. **11.** Безіменний. **12.** Ґольдман Б.

ВОВК ЮРІЙ — ПРАГА.

13. Сірий Ю.

ГОРДИНСЬКИЙ СВЯТОСЛАВ — ЛЬВІВ.

14. Драґан М. **15.** Осінчук М. **16.** Ковжун П. **17.** Ковжун П. **18.** Софронів-Левицький В. **19.** Гординський С, **20.** Новотна М. **21.** Янушевич.

ГЛУЩЕНКО МИКОЛА — ПАРИЖ.

22. Фельс. **23.** Н. Н.

ІВАНЕЦЬ ІВАН — ЛЬВІВ.

24. Іванець Р.

КОВЖУН ПАВЛО — ЛЬВІВ.

25. Бардах Т. **26.** Семенко М. **27.** Дорошенко В. **28.** Рудницький М. **29.** Мудрий В. **30.** Малицькі Л. і М. **31.** Пашківський Р. **32.** Митр. Шептицький. **33.** Калинович І. **34.** Матчак М. **35.** Кедрин І. **36.** Т-во Письменників і Журналістів. **37.** Музика М. **38.** Гординський С.

КРИЧЕВСЬКИЙ ВАСИЛЬ — КИЇВ.

39. Ревуцький Д. **40.** С. Єфремов. **41.** Я. Стешенко. **42.** Маслова С.

КРИЧЕВСЬКИЙ МИКОЛА — ПАРИЖ.

43. Щербаківський В. **44.** Ф. Барох.

КУЛЬЧИЦЬКА ОЛЕНА — ПЕРЕМИШЛЬ.

45. Кульчицька О. **46.** Я. Стешенко. **47—53.** Безіменні.

ЛЕВИЦЬКА СОФІЯ — ПАРИЖ.

54—57. Безіменні.

МОЗАЛЕВСЬКИЙ ІВАН — ПАРИЖ.

58. Борщак І.

МУЗИКА ЯРОСЛАВА — ЛЬВІВ.

59. Н. М. **60.** Б. Паньчишин. **61.** Ю. Паньчишин. **62.** В. Луцький. **63.** Ю. Кордюк. **64.** І. Рожанковська. **65.** П. Дереш. **66.** І. Бонковська. **67.** Ю. Федюк. **68.** М. Шипайло. **69.** М. Луцький.

НАРБУТ ЮРІЙ.

70. О. Ганзен. **71.** П. Дорошенко. **72.** Гербовий відділ. **73.** Зноско-Яворська.

ОМЕЛЬЧЕНКО ПЕТРО — ПАРИЖ.

74. Р. О,

ОСІНЬЧУК МИХАЙЛО — ЛЬВІВ.

75. А. Стефанович. **76.** О. Ковжун. **77.** П. Дереш. **78.** І. Дереш. **79.** М. Луцький. **80.** М. Максимонько.

ПАДАЛКА ІВАН — ХАРКІВ.

81. О. Слісаренко.

РУБІСОВА ОЛЕНА — ПАРИЖ.

82. О. Рубісова. **83.** І. Кестлін. **84.** Н. Н.

САХНОВСЬКА ОЛЕНА — КИЇВ.

85. Я. Стешенко. **86.** В. Седляр. **87.** Н. Зеленська. **88.** І. Авдіїва. **89.** М. Фішелів. **90.** Макаренко. **91.** В. Н. **92.** П. Король. **93.** Синячевський. **94.** А. Дмитріїв. **95.** Н. С.

СІЧИНСЬКИЙ ВОЛОДИМИР — ПРАГА.

96. І. К. **97.** Українська випозичальня книжок.

УСАЧОВ А. — КИЇВ.

98. М. Іваненко. **99.** Я. Стешенко. **100.** Г. Тисяченко.

ХОЛОДНИЙ ПЕТРО — ВАРШАВА.

101. П. Холодний. **102.** Український Спортовий Союз. **103.** Юрій Липа. **104.** С. Сірополко.

ХИЖИНСЬКИЙ ЛЕОНІД — ЛЄНІНГРАД.

105. Ф. Ернст. **106.** Я. Стешенко. **107.** Ю. Меженко. **108.** Київський Архів.

ЯНЧУК — ОДЕСА.

109. Лохвицька Хата — читальня.

ЗАМІТКИ ДО ҐРАФІЧНОЇ ТЕРМІНОЛЬОҐІЇ

Дереворит: по шторцовій грушовій, цитриновій чи буковій дощині ритується сталевими рильцями ріжної форми. На дощину навалковується фарба, яка лишається на невиритих контурах. Тоді прикладається переважно шовковий папір і кісточкою або пресом відтискається.

Дереворіз: відповідними ножами вирізується контур рисунку на подовжньому дереві. Дерево й друк — як у дереворитi.

Лінорит, лінoріз: як і попередні техніки, але замість дерева уживається лінолеуму.

Кольоровий дереворит, -різ, лінорит, -різ: виготовлюється стільки дощок, скільки кольорів і друкується одна за другою.

Мідерит: на мідяній плиті ритується сталевими рильцями. На теплу плиту навалковується фарба, яка влазить у вириті місця. Стягається ножем, шматкою, а то й долонею, накладається звогчений папір і друкується під пресом.

Суха голка: рисується по мідяній плиті важкою голкою. Дальший процес — як у мідериті.

Офорт: рисується на спеціяльно спрепарованій (ґрунт) мідяній або й цинковій плиті сталевою голкою. Травиться азотовим квасом. Дальший процес, по змиттю ґрунту, як у мідериті.

Акватінта: рисується розбавленим асфальтом по мідяній або цинковій плиті, посипається порошком каляфонії і травиться. Друк, як у мідериті.

Мецотінто: на роззерненій мідяній плиті вишкрабується трьохгранним шабером і прояснюється гладильцем. Друк, як у мідериті.

Монотипія: малюється олійною фарбою на металі або грубім шклі і відбивається під пресом.

Літоґрафія: на препарованому камені, цинку чи алюмінію рисується товстою кридкою або товстим тушом. Після травлення, місця покриті кридкою чи тушом від вальця набирають на себе фарбу, а протравлені — воду. Друкується машиною або пресом.

Цинкотипія: рисунок фотоґрафується на цинк, травиться місця, що мають бути чисті, а рисунок лишається. Коли фотоґрафується через сітку, виходить тіньована кліша.

ІЛЮСТРАЦІЇ

ПРОЄКТИ ОБОХ СТОРІН
250 КАРБОВАНЦІВ.

Ю. НАРБУТ.
G. NARBUT.

ПОШТОВА МАРКА 10 ШАГІВ.

АСІҐНОВКА

3г

ТАЛОН

3г

АСИҐНОВКА І ТАЛЬОН.

Ю. НАРБУТ.
G. NARBUT.

МАРКА НА ПРОДАЖ ТЮТЮНУ.

Ю. НАРБУТ.
G. NARBUT.

А. КРАСОВСЬКИЙ.
A. KRASOWSKY.

ПЯТЬ ГРИВЕНЬ.

ПРОЄКТИ ГРАЛЬНИХ КАРТ.

Ю. НАРБУТ.
G. NARBUT.

ПРОЄКТИ ГРАЛЬНИХ КАРТ.

Ю. НАРБУТ.
G. NARBUT.

ПРОЄКТ МАРКИ В КОРИСТЬ ЛИСТОНОША.

Ю. НАРБУТ.
G. NARBUT.

ПРОЄКТ 40 КАРБОВАНЦІВ.

ПРОЄКТ ТЕАТРАЛЬНОЇ МАРКИ.

М. БОЙЧУК.
M. BOYTCHUK.

ПРОЄКТ 10 КАРБОВАНЦІВ.

М. ЗОЛОТОВ.
M. ZOLOTOW.

ПРОЄКТ 20 ГРИВЕНЬ.

Б. РОМАНОВСЬКИЙ.
B. ROMANOWSKY.

І. РУМЯНЦЕВ.
I. RUMIANTZEW.

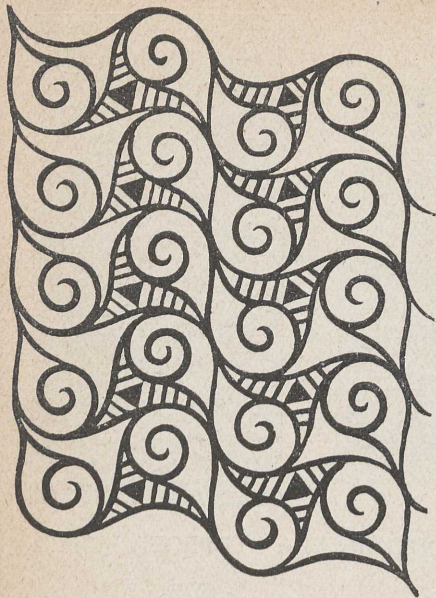
КОНСУЛЬСЬКА І ГЕРБОВА МАРКА.

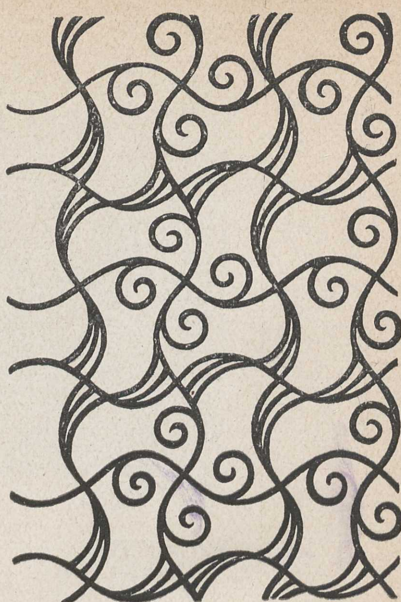

ПОШТОВА МАРКА
І ВЕКСЛЕВИЙ ПАПІР.

І. ЗОЛОТОВ.
I. ZOLOTOW.

ПІДДРУКИ НА ГРОШОВІ ЗНАКИ.

ПРОЄКТ 25 КАРБОВАНЦІВ.

С. НАЛІПИНСЬКА.
S. NALEPINSKA.

ПРОЄКТ ГЕРБОВОЇ МАРКИ.

А. ПРИХОДЬКО.
A. PRYCHODKO.

ПРОЄКТ 3 КАРБОВАНЦІВ.

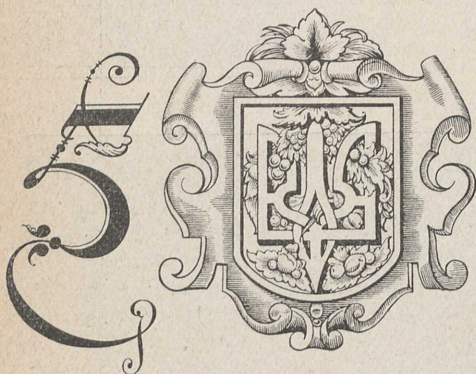
ЗНАК ДЕРЖАВНОЇ СКАРБНИЦІ

ПЯТЬ КАРБОВАНЦІВ

ХОДИТЬ НАРІВНІ З КРЕДІТОВИМИ БІЛЕТАМИ

Директор Державної Скарбниці

За фальшування караются тюрмою

ДЕТАЙЛІ 5 КАРБОВАНЦІВ I і II СТОРОНИ.

НЕВІДОМИЙ АВТОР.
L'AUTEUR INCONNU.

ПРОЄКТ 50 КАРБОВАНЦІВ.

ПРОЄКТ 3 КАРБОВАНЦІВ.

А. БОГОМАЗОВ.
A. BOHOMAZOW.

ПРОЄКТИ ГРАЛЬНИХ КАРТ.

А. КРАСОВСЬКИЙ.
A. KRASOWSKY.

АКТОВИЙ ПАПІР

РОКЪ 1918

АКТОВИЙ ПАПІР.

I. МОЗАЛЕВСЬКИЙ.
I. MOZALEWSKY.

ПРОЕКТ ГРАЛЬНОЇ КАРТИ.

А. КРАСОВСЬКИЙ.
A. KRASOWSKY.

ІЛЮСТРАЦІЯ.

М. ДУБОВИК

ЗМАГАННЯ

ПОЕЗІЇ

ДЕРЖАВНЕ
ВИДАВНИЦТВО
УКРАЇНИ

ОКЛАДИНКА.

Б. КРЮКОВ.
B. KRIUKOW.

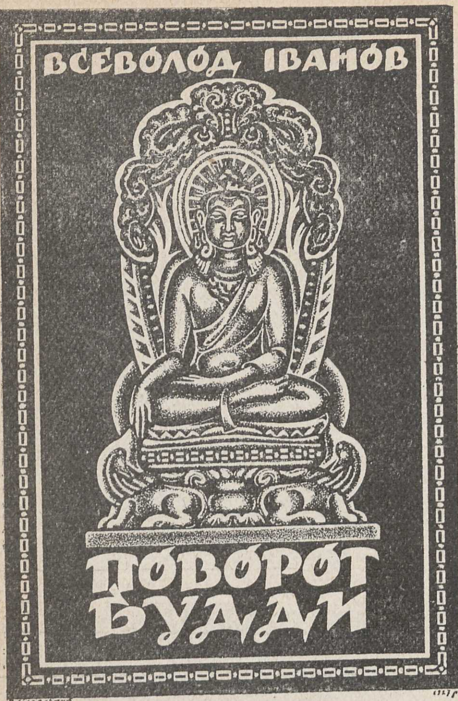

ІЛЮСТРАЦІЯ.

ОКЛАДИНКА.

АНАТОЛЬ ПЕТРИЦЬКИЙ.
ANATOL PETRYCKY.

ОКЛАДИНКА.

Р. ЛІСОВСЬКИЙ.
R. LISOWSKY.

ОКЛАДИНКА.

Л. ВЕРБИЦЬКИЙ
L. WERBYCKY.

ОКЛАДИНКА.

ВАСИЛЬ КРИЧЕВСЬКИЙ.
WASYL KRYTCHEWSKY.

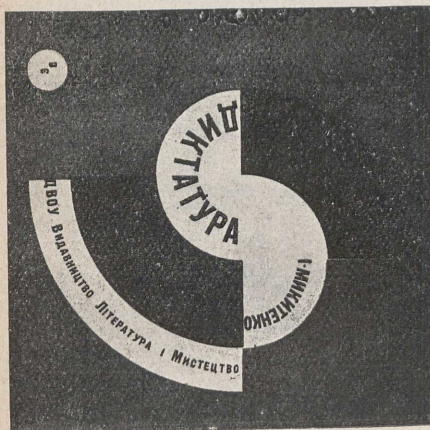
ОКЛАДИНКА.

М. АЛЕКСІЄВ.
M. ALEKSIEW.

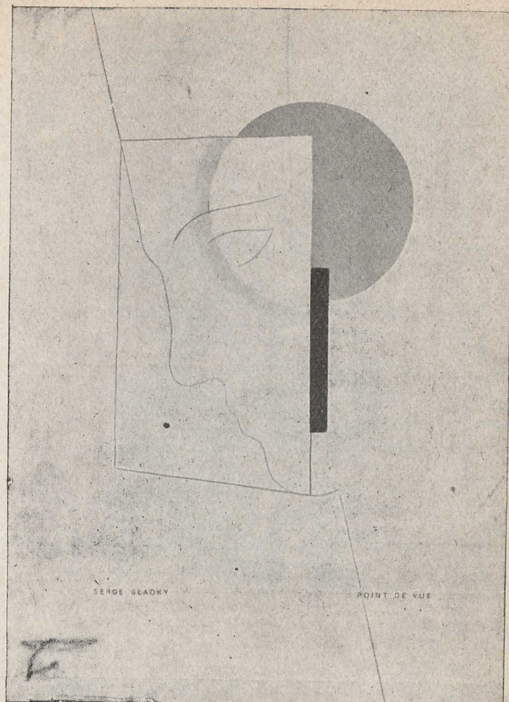
ОКЛАДИНКА.

О. МАРЕНКОВ.
O. MARENKOW.

ОКЛАДИНКА.

В. ЄРМІЛОВ.
W. ERMILOW.

КОМПОЗИЦІЯ.

С. ГЛАДКИЙ.
S. GLADKY.

ОКЛАДИНКА.

П. ХОЛОДНИЙ.
P. CHOLODNY.

ОКЛАДИНКА.

МИКОЛА БУТОВИЧ.
M. BUTOWYTCH.

ОКЛАДИНКА.

А. СТРАХОВ.
A. STRACHOW.

ОКЛАДИНКА.

ОКЛАДИНКА.

П. КОВЖУН.
P. KOWZUN.

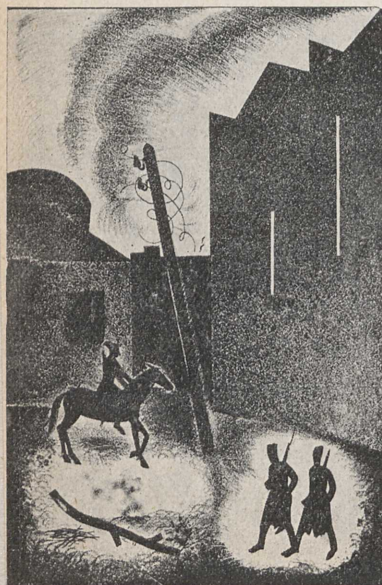
М. КОЦЮБИНСЬКИЙ

ТВОРИ

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО

Л. ЛОЗОВСЬКИЙ.
L. LOZOWSKY.

ЛІТОГРАФІЯ.

М. ЗУБАР.
M. ZUBAR.

ОКЛАДИНКА.

ОКЛАДИНКА.

С. ГОРДИНСЬКИЙ.
S. HORDYNSKY.

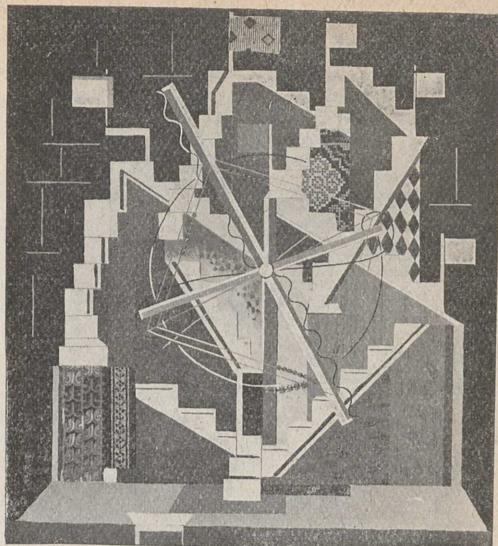
ТЕАТРАЛЬНИЙ КОСТЮМ.

А. ПЕТРИЦЬКИЙ.
A. PETRYCKY.

ДЕРЕВОРІЗ.

О. РУБІСОВА.
H. RUBISOWA.

ДЕРЕВОРІЗ.

М. НЕЧИТАЙЛО-АНДРІЄНКО.
M. NECZYTAYLO-ANDREENKO.

ДЕРЕВОРІЗ.

М. ОСІНЬЧУК.
M. OSINTCHUK.

ЛІТОҐРАФІЯ.

ДЕРЕВОРІЗ.

Л. ҐЕЦ.
L. GETZ.

ІЛЮСТРАЦІЯ.

ІЛЮСТРАЦІЯ.

М. БУТОВИЧ.
M. BUTOWYTCH.

ДЕРЕВОРІЗ.

ДЕРЕВОРІЗ.

П. ОБАЛЬ.
P. OBAL.

ІЛЮСТРАЦІЯ.

ІЛЮСТРАЦІЯ.

М. ГЛУЩЕНКО.
N. GLOUTCHENKO.

АКВАТІНТА.

ДЕРЕВОРІЗ.

О. КУЛЬЧИЦЬКА.
H. KULTCHYCKA.

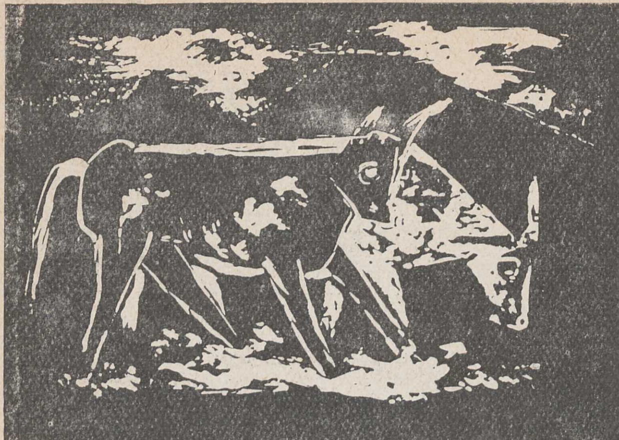
Ілюстрація.

О. ГРИЩЕНКО.
A. GRITCHENKO.

Дереворит.

І. ХОТІНОК.
Л. ПЕРЕШКОЛЬНИК.
I. CHOTINOK.
L. PERESCHKOLNYK.

ЛІНОРИТ.

Я. МУЗИКА.
J. MÜZYKA.

ІЛЮСТРАЦІЯ.

І. ІВАНЕЦЬ.
I. IWANEC.

МАРКА.

ПАВЛО КОВЖУН.
PAWLO KOVZUN.

ІЛЮСТРАЦІЯ.

О. САХНОВСЬКА.
O. SACHNOWSKA.

ДЕРЕВОРИТ.

ВОЛОДИМИР СІЧИНСЬКИЙ

БУДІВНИЦТВО
МІСТА
ПОТИЛИЧА

ОКЛАДИНКА.

П. ХОЛОДНИЙ.
P. CHOLODNY.

Ю. НАРБУТ.
G. NARBUT.

Л. ХИЖИНСЬКИЙ.
L. CHYZYNSKY.

П. ХОЛОДНИЙ.
P. CHOLODNY.

П. ОМЕЛЬЧЕНКО.
P. OMELTCHENKO.

В. КРИЧЕВСЬКИЙ.
V. KRYTCHEWSKY.

П. КОВЖУН.
P. KOWZUN.

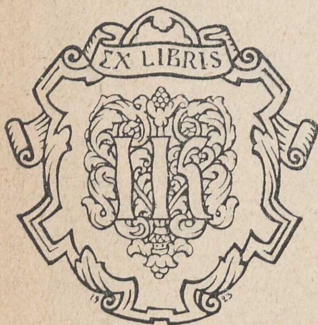
С. ГОРДИНСЬКИЙ.
S. HORDYNSKY.

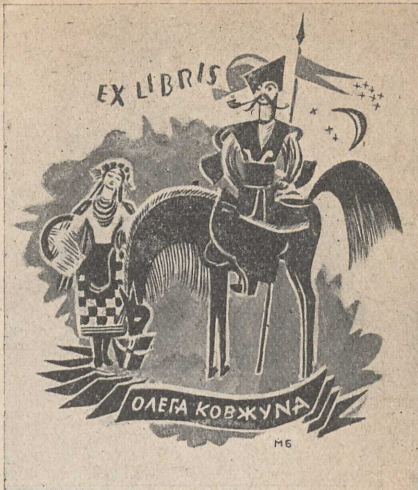
А. УСАЧОВ.
A. USATCHOW.

І. ІВАНЕЦЬ.
I. IWANEC.

В. СІЧИНСЬКИЙ.
V. SITCHYNSKY.

М. БУТОВИЧ.
M. BUTOWYTCH.

М. ОСІНЬЧУК.
M. OSINTCHUK.

О. САХНОВСЬКА.
O. SACHNOWSKA.

Я. МУЗИКА.
J. MUZYKA.

О. КУЛЬЧИЦЬКА.
O. KULTCHYCKA

Друкарня „Діла", Львів.